

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА**

Факультет інформаційних технологій та управління

Кафедра фінансів та економіки

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

**до виконання курсової роботи
студентів 3 курсу**

спеціальність 072 Фінанси, банківська справа та страхування
освітнього рівня перший бакалаврський
освітньої програми 072.00.01 Фінанси і кредит

КИЇВ - 2020

Методичні рекомендації до виконання курсової роботи для студентів 3 курсу галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 072 - «Фінанси, банківська справа та страхування» денної форми навчання – Автор: Рамський А.Ю., Обушний С.М. – К.: Київський університет імені Бориса Грінченка, 2020. – 31 с.

Автори:

Рамський Андрій Юрійович, доктор економічних наук, доцент, завідувач кафедри фінансів та економіки Факультету інформаційних технологій та управління Київського університету імені Бориса Грінченка.

Обушний Сергій Миколайович, кандидат економічних наук, заступник декана факультету інформаційних технологій та управління Київського університету імені Бориса Грінченка.

Методичні матеріали призначено для самостійної роботи студентів галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 072 - «Фінанси, банківська справа та страхування» денної форми навчання під час підготовки курсової роботи з обов'язкових навчальних дисциплін «Гроші кредит, Фінанси, Міжнародні фінанси, Фінанси підприємств та організацій, Бухгалтерський облік, Інвестування, Фінансовий ринок, Фінансовий менеджмент».

Подано основні вимоги щодо змісту та оформлення курсової роботи. Наведено критерії оцінювання та захисту курсової роботи.

Рекомендації орієнтовано на активізацію виконавчого етапу навчальної діяльності студентів.

Рецензенти:

Збарський Василь Кузьмич, доктор економічних наук, професор, професор кафедри економіки підприємства ім. проф. І.Н.Романенка Національного університету біоресурсів і природокористування України.

Відповідальний за випуск: кандидат економічних наук, заступник декана факультету інформаційних технологій та управління Обушний Сергій Миколайович

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Відповідно до навчального плану підготовки бакалаврів зі спеціальності 072 - «Фінанси, банківська справа та страхування» з обов'язкових навчальних дисциплін «Гроші кредит, Фінанси, Міжнародні фінанси, Фінанси підприємств та організацій, Бухгалтерський облік, Інвестування, Фінансовий ринок, Фінансовий менеджмент» виконується курсова робота, теми якої визначаються згідно з даним методичним забезпеченням за списком студентів у групі або індивідуально викладачем при необхідності розробки того чи іншого актуального питання науково-дослідного характеру.

Курсова робота виконується на основі статистичного матеріалу, літературних джерел, пошук яких студент самостійно здійснює за дорученою йому темою використовуючи монографії, спеціальну періодичну літературу, частково підручники, офіційні сайти Інтернет де надається офіційна статистична інформація, законодавча база, відомості про управління фінансами підприємства.

Курсова робота є завершальним етапом у вивченні обов'язкових навчальних дисциплін «Гроші кредит, Фінанси, Міжнародні фінанси, Фінанси підприємств та організацій, Бухгалтерський облік, Інвестування, Фінансовий ринок, Фінансовий менеджмент». У процесі виконання курсової роботи студенти мають можливість більш глибоко засвоїти та закріпити теоретичний і практичний матеріал з курсу.

Метою курсової роботи є закріплення, поглиблення й узагальнення знань та вмінь для вирішення конкретних наукових і виробничих завдань, підтвердження кваліфікаційного рівня випускника, спектр та глибину його компетенцій у різних сферах та напрямках.

У процесі написання курсової роботи студенти повинні показати вміння правильно використовувати теоретичні положення економічної науки, і зокрема фінансової, для успішного виконання поставлених завдань, вміння користуватися науковим категоріально-понятійним апаратом, викладати свою точку зору з питань, які розглядаються, робити науково-обґрунтовані висновки і подавати конкретні пропозиції з досліджуваних питань.

Всередині однієї студентської групи не дозволяється вибір однакових тем двома і більше студентами. Не допускається закріплення тем курсових робіт, що не відповідають програмі навчальних дисциплін «Гроші кредит, Фінанси, Міжнародні фінанси, Фінанси підприємств та організацій, Бухгалтерський облік, Інвестування, Фінансовий ринок, Фінансовий менеджмент».

II. ОРГАНІЗАЦІЯ ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота виконується студентами у процесі бакалаврської підготовки самостійно з дотриманням вимог до змісту та оформлення науково-дослідних робіт.

Послідовність виконання курсової роботи:

1. Вибір теми курсової роботи та реєстрація її на кафедрі.
2. Підбір літератури по темі дослідження і ознайомлення з нею.
3. Складання плану курсової роботи.

4. Затвердження плану курсової роботи у наукового керівника.

5. Обробка нормативно-правової, методичної, наукової літератури та періодичних видань.

6. Написання теоретичної та практичної частин курсової роботи. Періодичне консультування під час написання з науковим керівником

7. Здача курсової роботи на перевірку науковому керівнику за 10 днів до захисту.

8. Захист курсової роботи.

Загальний обсяг курсової роботи не повинен перевищувати 30-40 сторінок друкованого тексту, включаючи таблиці та рисунки. Кількість та об'єм додатків не обмежується. Цифровий матеріал повинен бути зведений у таблицях, проаналізований. У випадку наведення цифр у тексті, а також висвітленні дискусійних питань потрібно вказати джерело наведених даних.

Зміст курсової роботи повинен відповідати плану і носити індивідуальний характер. За своєю структурою він включає:

Теоретичні питання у курсовій роботі повинні займати не більше 1/3 загального обсягу, а 2/3 мають бути підготовлені на підставі вивчення й узагальнення практичного матеріалу, відображати результати досліджень та пропозиції щодо поліпшення управління об'єктом дослідження.

Студент зобов'язаний виконати курсову роботу відповідно до графіка, встановленого кафедрою.

Курсова робота, подана на кафедру з порушенням встановлених графіком строків без поважних причин, - не перевіряється.

Якщо курсова робота не виконана в строк із поважних причин, то за заявою студента кафедра встановлює індивідуальний термін здачі та захисту курсової роботи, обов'язковий як для студента, так і для кафедри.

В процесі підготовки курсової роботи студент повинен:

1. Самостійно виконувати курсову роботу з опорою на методичне та інформаційне забезпечення.

2. Систематично відвідувати консультації.

3. Сприймати зауваження та оперативно виконувати методичні вказівки керівника.

4. Подати курсову роботу на перевірку керівнику не пізніше чим за десять днів до захисту.

5. Підготувати доповідь про основні положення курсової роботи та її презентацію у пакеті PowerPoint.

6. Захистити роботу перед комісією.

Для успішного виконання курсової роботи студенту необхідно:

1. Ознайомитись з методичними вказівками до виконання курсової роботи.

2. Провести критичний аналіз нормативних документів та літературних джерел, які стосуються теми курсової роботи та особливостей міжнародних фінансових відносин, які розглядаються у роботі.

3. Визначити структуру роботи у відповідності до викладених методичних рекомендації (Розділ VI).

4. Розкрити сутність основних понять, що розглядаються у курсовій роботі з

посиланням на літературні джерела.

5. Провести обробку статистичного матеріалу за даними офіційних видань з наданням детальних пояснень щодо змісту кожного з показників, що досліджуються, спираючись на результати вивчення теоретичного матеріалу та нормативно-правової бази.

При цьому по всіх вхідних, проміжних та підсумкових показниках навести:

- посилання щодо змісту показника на відповідні літературні джерела;
- методику розрахунку відповідного показника згідно з вимогами нормативно-правової бази та літературних джерел.

6. На основі встановленої динаміки відповідних показників, структури фінансових фондів, що розглядаються у роботі провести аналіз та зробити ґрунтовані висновки.

7. Розробити висновки та запропонувати напрямки подальшого розвитку установ, організацій у межах тематики курсової роботи.

8. Оформити курсову роботу з дотриманням вимог до оформлення науково-дослідних робіт (Розділ X).

III. ВИБІР ТЕМИ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Підготовку до написання курсової роботи починають з вибору теми. Кафедра щорічно переглядає тематику курсових робіт, ув'язує їх з основними напрямками наукових досліджень окремих викладачів і погоджує на першому засіданні кафедри нового навчального року.

Студентам надається право вибору теми курсової роботи з проблематики, визначеної кафедрою (Додаток 1). Студент може також запропонувати свою тему для курсової роботи з необхідним обґрунтуванням доцільності її розробки.

При виборі теми слід враховувати її актуальність, новизну і перспективність, а також можливість отримання і опрацювання фактичного матеріалу.

IV. ПІДБІР ТА ВИВЧЕННЯ ЛІТЕРАТУРНИХ ДЖЕРЕЛ

Курсову роботу студент виконує на основі глибокого вивчення літератури за темою дослідження. Слід розпочати роботу з опрацювання відповідних Законів України, постанов Верховної Ради та Кабінету Міністрів, Указів Президента України.

Названі матеріали регулярно публікуються в газетах «Голос України», «Урядовий кур'єр», щотижневих виданнях «Бізнес», «Баланс», «Все про бухгалтерський облік», «Ділова столиця», «Комп&ньоН» інших та розміщені в інформаційних системах «Ліга», «Відомості Верховної Ради» і т.д.

Крім того, студент повинен докладно вивчити матеріали підручників і навчальних посібників, ознайомитись з додатковою літературою за обраною темою: монографіями, статтями за останні роки в журналах «Фінанси України», «Економіка України», «Облік та аудит», «Бухгалтерський учет», «Вісник Національного Банку України», «Банківська справа» та інші. Слід також

скористатися інформацією, статистичними даними, що містяться в інших періодичних виданнях.

Для пошуку необхідного матеріалу студент повинен користуватися картотекою бібліотеки університету та предметно-тематичними каталогами публічних бібліотек.

Крім літературних джерел студент вивчає видані міністерствами та іншими центральними органами державного управління України - постанови, накази, інструкції та інструктивні вказівки з теми дослідження.

При вивченні літератури студент повинен використовувати публікації останніх років. Необхідно здійснювати цілеспрямований пошук за темою дослідження, вести робочі записи. Не раціонально вести записи в зошити, бо така форма запису ускладнює обробку матеріалу. Найбільш зручні форми запису - на окремих аркушах або картках (залежно від обсягу матеріалу). Це дозволяє легко сортувати матеріал, переміщувати його при необхідності з одного розділу в інший, замінювати дещо застарілий матеріал на більш сучасний.

Усі записи незалежно від їх характеру (основні положення тексту, таблиці, статистичні матеріали, цитати) повинні бути підтверджені посиланням на джерела. Якщо виписка, зроблена з книги або брошури, то вказується: прізвище, ініціали автора, назва книги, місце і рік її видання, та зазначається номер сторінки звідки запозичається інформація. Посилання на журнали (газети), рік видання, номер, сторінка.

Усі опрацьовані літературні джерела включаються до списку літератури.

V. СКЛАДАННЯ І ЗАТВЕРДЖЕННЯ ПЛАНУ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Важливим етапом підготовки курсової роботи є складання плану її виконання. План розробки теми розкриває її зміст, вказує на напрямок пошуку рішення поставлених завдань. Підготовка до складання плану розпочинається у процесі ознайомлення з основною літературою за темою дослідження. Якісно складений план курсової роботи сприяє правильному і цілеспрямованому вивченню літературних джерел, орієнтує студента при збиранні і обробці фактичного матеріалу, а також при написанні тексту роботи.

Проект плану виконання курсової роботи складається відповідно до завдання на її виконання і подається науковому керівникові. Погоджений з науковим керівником і затверджений ним план є основою для підготовки і написання курсової роботи. При виконанні курсової роботи може виникнути необхідність уточнення плану роботи й змін напрямку дослідження. Такі зміни слід погодити з науковим керівником.

VI. ЗМІСТ ТА СТРУКТУРА КУРСОВОЇ РОБОТИ

Зміст курсової роботи повинен відповідати плану і носити індивідуальний характер. За своєю структурою він включає:

6.1. Титульний аркуш

На титульному листку роботи вказується:

- назва вищого навчального закладу, де виконано роботу,

- назва кафедри, групи,
- назва теми роботи,
- прізвище, ім'я та по - батькові автора роботи,
- посада, прізвище, ім'я та по - батькові наукового керівника.

6.2. Зміст

Зміст подають на початку роботи. Він містить найменування та номери початкових сторінок усіх розділів, підрозділів та пунктів (якщо вони мають заголовки), зокрема вступу, висновків до розділів, загальних висновків, додатків, списку використаної літератури та ін.

Приклади оформлення змісту наведено в Додатку 3.

6.3. Вступ, основний зміст роботи (3 розділи), висновки, список використаної літератури і додатки

У вступі слід коротко (на 2-3 сторінках) відобразити:

- обґрунтування актуальності теми і мотивацію її вибору;
- мету та задачі дослідження роботи;
- предмет і об'єкт дослідження;
- теоретичну і методологічну базу (назвати імена і роботи вчених, положення і висновки яких вплинули на позиції автора, застосовані у курсовій роботі, методи дослідження);
- інформаційну базу (джерела і матеріали, на базі яких написана курсова робота);
- відомості про структуру і обсяг курсової роботи.

6.4. В основному змісті роботи рекомендується виділити 3 розділи. Як правило, зміст основних розділів може мати такі характеристики:

- 1 розділ - теоретичний аспект теми;
- 2 розділ - опис і аналіз діючої практики або методики;
- 3 розділ - висвітлення проблем та обґрунтування пропозицій по удосконаленню фінансових відносин, що базуються на матеріалах 2 розділу.

В основній частині проводиться самостійний аналіз вивченого теоретичного і наявного практичного матеріалу. Вона може містити стільки параграфів, скільки необхідно для здійснення аналітичних робіт, які розкривають стан питання на підприємствах, витoki наявних проблем, тих чинників, існування яких перешкоджає їх вирішенню, як на законодавчому, так і на теоретичному, методичному або практичному рівнях. При цьому в тексті курсової роботи слід назвати основні законодавчі та нормативні акти по темі дослідження, дати історію її розвитку, показати ступінь вивчення окремих питань теми на основі вітчизняної та зарубіжної літератури, виявити проблеми з питань, поставлених у плані першого та другого розділів основної частини курсової роботи.

У тексті курсової роботи доцільно навести конкретні фінансово - кредитні розрахунки за прийнятими методиками. Якщо відомі методики складання планових та інших розрахунків, на думку автора курсової роботи, не підходять, то студент повинен обґрунтувати застосування нової методики і привести

відповідний теоретичний апарат.

Курсову роботу слід побудувати за принципом поступового звуження діапазону аналізованих питань, переходячи від більш загальних до конкретних. Студент групує різні погляди економістів щодо запропонованих питань фінансової діяльності підприємств і коротко, своїми словами описує їх, підкреслюючи найбільш аргументовані пропозиції економістів і аналізуючи можливість їх використання в практичній діяльності.

Основна частина курсової роботи завершується пропозиціями та рекомендаціями студента по вирішенню сформульованих проблем теоретичного та практичного характеру, їх використанню. Всі пропозиції повинні впливати з аналізу теоретичного та практичного матеріалу по темі, зробленого в основній частині. Це можуть бути обґрунтовані пропозиції щодо вдосконалення законодавства, методики, форми планових розрахунків і документів, самі документи (інвестиційні й інші проекти, тексти положень, інструкцій, договорів та інших документів прикладного характеру), системи, фінансові технології, моделі, механізми, системи принципів, методів, стимулів, концептуальних підходів у перебудові фінансової політики, забезпеченні фінансової безпеки підприємств і т.п.

6.5. У висновках стисло (на 3-5 сторінках) по пунктах слід сформулювати основні результати, що виносяться на захист, викласти своє бачення застосування отриманих результатів теоретичних та практичних розробок, оцінити отримуваний позитивний ефект від їх використання, зробити свої висновки та рекомендації.

Вони здійснюються на підставі матеріалу, викладеного в основній частині роботи і повинні бути максимально конкретними та обґрунтованими. При внесенні пропозицій щодо усунення недоліків та вдосконаленню фінансової діяльності підприємства необхідно враховувати його конкретні умови та реальні можливості діяльності українських організацій.

Висновок повинен підвести підсумок вирішення тих завдань, які були поставлені у вступі до курсової роботи. Висновки та пропозиції повинні бути сформульовані чітко, ясно і зрозуміло навіть без читання основного тексту. Вони повинні відображати зміст всієї роботи, її сутність, теоретичне і практичне значення.

6.6. Список використаних джерел

Після висновків подається список використаних джерел, який повинен містити не менше 30 - 35 найменувань законодавчих актів і використаних літературних джерел. Підбір студентом літератури проводиться під контролем керівника з тим, щоб не пропустити нових, важливих для розкриття теми на сучасному рівні літературних джерел. Список використаних доповнюється студентом в процесі всього періоду роботи над темою і набуває остаточного вигляду лише при оформленні роботи.

Список використаних джерел можна розміщувати одним із таких способів: у порядку появи посилань у тексті (найбільш зручний для користування і

рекомендований при написанні робіт), в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків у хронологічному порядку.

Бібліографічний опис джерел складають відповідно до чинних стандартів з бібліотечної та видавничої справи.

6.7. Додатки

За необхідності до додатків доцільно включати допоміжний матеріал, необхідний для повноти сприйняття роботи:

- проміжні математичні доведення, формули і розрахунки;
- таблиці допоміжних цифрових даних;
- протоколи і акти випробувань, впровадження, розрахунки економічного ефекту;
- інструкції і методики, опис алгоритмів і програм вирішення задач на ЕОМ, які розроблені в процесі виконання роботи;
- ілюстрації допоміжного характеру.

VII. ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

7.1. Загальні вимоги

Курсова робота повинна бути грамотно виконана, охайно оформлена та зброшурована.

Робота оформлюється в текстовому редакторі MS Word (або аналогічній за можливостями програмі). Папір для друку використовується тільки білого кольору, стандартного формату А4 (розмір 210 x 297мм). Текст варто писати тільки на одній стороні аркуша та розміщувати так, щоб залишалися поля: з лівого боку – 3 см, з правого - не менше 1 см, зверху і знизу не менше 2 см. Орієнтація - книжкова (деякі таблиці та схеми можуть бути розташовані на сторінках альбомній орієнтації або папері формату А3).

При комп'ютерному наборі використовується шрифт Times New Roman 14 з міжрядковим інтервалом 1,5.

Титульний аркуш оформляють згідно зразку (Додаток 2).

Зміст роботи викладається на другій сторінці. У ньому послідовно перелічують усі частини курсової роботи і проти кожної назви праворуч зазначають номер сторінки, з якої вона починається.

Усі основні складові частини курсової роботи пишуть напівжирним шрифтом прописними літерами: **ЗМІСТ, ВСТУП, РОЗДІЛ, ВИСНОВКИ, СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ, ДОДАТКИ.**

7.2. Нумерація

Усі сторінки курсової роботи мають бути пронумеровані арабськими цифрами у правому верхньому кутку без крапки в кінці. Нумерація починається з першого титульного аркуша. Проектне завдання та рецензія до загального обсягу курсової роботи не включаються. Титульні листи та зміст не нумеруються, але включаються у загальну нумерацію. Нумери сторінок проставляють, починаючи

зі вступу (зі сторінки 3).

Текст роботи розбивається на розділи, які нумеруються арабськими цифрами. Номер ставлять після слова «РОЗДІЛ». Назву розділу наводять також прописними літерами напівжирним шрифтом. Після назви розділів крапка не ставиться. Вирівнювання назви розділу здійснюється по центру.

7.3. Таблиці

Цифровий матеріал, що розміщується в курсовій роботі, рекомендується оформлювати у вигляді таблиць. Вони повинні в стислому вигляді містити необхідні відомості та легко читатися. Тому не рекомендується переобтяжувати їх безліччю показників.

Цифровий матеріал у вигляді таблиці оформлюють відповідно до Рисунку 1. При заповненні таблиці використовують одинарний міжрядковий інтервал.

Таблиця (номер)

Назва таблиці						
Головка						Заголовки граф
						Підзаголовки граф
Рядки						

Боковик (заголовки рядків)   Графи (колонки)

Рисунок 1 - Оформлення таблиць курсової роботи

Кожна таблиця повинна мати назву, яку розміщують над таблицею і друкують симетрично до тексту. Назву і слово «Таблиця» починають з великої літери. Назву наводять жирним шрифтом.

За логікою побудови таблиці її логічний суб'єкт, або підмет (позначення тих предметів, які в ній характеризуються) розміщують у боковику, головці, чи в них обох, а не у прографці; логічний предикат або присудок таблиці (тобто дані, якими характеризується підмет) – у прографці, а не в головці чи боковику. Кожен заголовок над графою стосується всіх даних цієї графи, кожен заголовок рядка в боковику – всіх даних цього рядка.

Заголовок кожної графи в головці таблиці має бути по можливості коротким.

Слід уникати повторів тематичного заголовка в заголовках граф, одиниці виміру зазначати у тематичному заголовку, виносити до узагальнюючих заголовків слова, що повторюються.

Боковик, як і головка, потребує лаконічності. Повторювані слова тут також виносять у об'єднувальні рубрики; загальні для всіх заголовків боковика слова розміщують у заголовку над ним.

У прографці повторювані елементи, які мають відношення до всієї таблиці, виносять у тематичний заголовок або в заголовок графи; однорідні числові дані розміщують так, щоб їх класи збігалися; неоднорідні – посередині графи; лапки використовують тільки замість однакових слів, які стоять одне під одним.

Заголовки граф повинні починатися з великих літер, підзаголовки – з маленьких, якщо вони складають одне речення із заголовком, і з великих, якщо вони є самостійними. Висота рядків повинна бути не меншою 8 мм. Графу з порядковими номерами рядків до таблиці включати не треба.

Таблицю розміщують після першого згадування про неї в тексті, так, щоб її можна було читати без повороту переплетеного блоку дисертації або з поворотом за стрілкою годинника. Таблицю з великою кількістю рядків можна переносити на наступну сторінку. При перенесенні таблиці на наступну сторінку назву вміщують тільки над її першою частиною. Таблицю з великою кількістю граф можна ділити на частини і розміщувати одну частину під іншою в межах однієї сторінки. Якщо рядки або графи таблиці виходять за формат сторінки, то в першому випадку в кожній частині таблиці повторюють її головку, в другому – боковик.

Якщо текст, який повторюється в графі таблиці, складається з одного слова, його можна замінювати лапками; якщо з двох або більше слів, то при першому повторенні його замінюють словами «Те саме», а далі лапками. Ставити лапки замість цифр, марок, знаків, математичних і хімічних символів, які повторюються, не можна. Якщо цифрові або інші дані в якому-небудь рядку таблиці не подають, то в ньому ставлять прочерк.

На всі таблиці повинні бути посилання в тексті, наприклад: «...відповідно до таблиці 3», «структура елементів витрат підприємства (таблиця 2)».

Таблицю слід розміщувати так, щоб читати її без повороту роботи, якщо таке розміщення неможливе, таблицю розташовують так, щоб її можна було читати, повертаючи роботу за годинниковою стрілкою.

При перенесенні таблиці найменування таблиці до другої (наступної) частини не переносять, а зазначають тільки номери граф, які повинні бути виставлені і у першій частині таблиці. Над другою (наступною) частиною таблиці, з правого боку, повинна міститися позначка про продовження цієї таблиці.

Так, перша частина таблиці матиме вигляд (Рисунок 2):

Таблиця 2

Назва таблиці

1	2	3	4	5

Друга (наступна) частина:

Продовження таблиці 2

1	2	3	4	5

Рис. 2 Оформлення таблиці при поділі її на частини, а також при переносі частини таблиці на наступну сторінку.

Якщо цифрові або інші дані в будь-якому рядку (клітинці) таблиці відсутні, то ставиться «-».

За наявності в тексті невеликого за обсягом цифрового матеріалу його недоцільно оформляти таблицею, а слід давати у вигляді тексту.

7.4. Ілюстрації

Кількість ілюстрацій (діаграми, графіки, схеми, креслення, фотознімки) повинна бути достатньою для пояснення викладеного тексту. Ілюстрації слід розташовувати безпосередньо після тексту, в якому вони згадуються вперше або на наступній сторінці. На всі ілюстрації мають бути посилання. При посиланнях на ілюстрації слід писати «... у відповідності з малюнком 3».

Ілюстрації повинні мати назву, яку розміщують над ілюстрацією. При необхідності під ілюстрацією поміщають пояснювальні дані. Слово «Рис.» В цьому випадку розміщують після пояснювальних даних.

7.5. Формули

У курсовій роботі можуть бути використані формули. Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів слід проводити безпосередньо під формулою в тій же послідовності, в якій вони наведені у формулі. В якості символів слід прийняти позначення, встановлені відповідними державними стандартами. Значення кожного символу і числового коефіцієнта слід давати з нового рядка. Першу сходинку пояснення починають зі слова «де» без двокрапки після нього.

Приклад: Чистий приведений ефект (NPV) розраховують за формулою:

$$NPV = \sum_{k=1}^n \frac{P_k}{(1+r)^k} - IC \quad (1)$$

де P_k - річний дохід від інвестицій в k -му році ($k = 1, 2, 3, \dots, n$);

r - коефіцієнт дисконтування;

IC - величина інвестицій.

Формули виділяють з тексту в окремий рядок. Вище і нижче кожної формули залишають не менше одного вільного рядка. Якщо формула не вміщується в один рядок, вона повинна бути перенесена після знака рівності (=) або після плюс (+), мінус (-), множення (x), ділення (:), причому знак виконуваної операції повторюється на початку наступного рядка.

Формули нумеруються арабськими цифрами, котрі записують на рівні формули в круглих дужках у крайньому правому положенні на рядку. Якщо в роботі тільки одна формула її не нумерують.

Формули, що розміщуються в додатках, мають нумеруватися окремою

нумерацією арабськими цифрами в межах кожного додатку з додаванням перед кожною цифрою позначення додатка.

Застосування машинописних і рукописних символів в одній формулі не допускається.

7.6. Посилання

У внутрішньотекстових посиланнях на твір, що включений в список використаних джерел, після згадування про нього або після цитати, з нього в квадратних або круглих дужках вказують номер, під яким він значиться у списку, наприклад:

П.К. Зозуля [12] і П.М. Гусев [27] вважають ...

Якщо посилаються на певні сторінки твору, посилання оформлюють наступним чином:

У своїй роботі П.К. Зозуля [12, с. 18] писав ...

При посиланні на багатотомне видання вказують також і номер тому, наприклад: *[18, т. 1, с. 75]*.

Якщо посилаються на кілька робіт одного автора або на роботи декількох авторів, то в дужках вказуються номери цих робіт, наприклад:

В.Л. Петренко, А.І. Иванов і Н.П. Глухів [5, 12, 15] вважають ...

Цитати з творів інших авторів або з офіційних документів слід відтворювати точно, зі збереженням усіх особливостей першоджерела. Якщо робота видавалася кілька разів, то її слід цитувати за останнім виданням.

Цитовані фрази вкладають в лапки. Замість пропуску в цитаті ставлять три крапки, опускаючи розділові знаки перед або після трьох крапок.

На початку речення перше слово цитати пишеться завжди з прописної літери, навіть якщо в оригіналі ця фраза починається з малої. Якщо в оригіналі йде курсив і т.п., то це слід відтворити і обумовити в дужках: (курсив авт.).

Якщо цитата входить у текст фрази, то її перше слово пишеться з малої літери, навіть якщо в оригіналі текст починається з прописної.

Якщо цитата переривається словами автора, то ці слова з обох боків виділяються комами і тире.

Посилання на розділи, підрозділи, пункти, ілюстрації, таблиці, формули, додатки здійснюють, вказуючи їхній порядковий номер, наприклад «... в розділі 2», «... у формулі 7», «... на рисунку 8» або «... у відповідності з рисунком 8», «... у додатку 5».

Якщо в роботі одна ілюстрація, одна таблиця, одна формула, один додаток, слід при посиланнях писати «на малюнку», «в таблиці», «в додатку».

7.7. Зноски

Якщо необхідно пояснити окремі дані, наведені в тексті роботи, то ці дані позначають знаками зносок.

Посилання у тексті розташовують з абзацного відступу в кінці сторінки, на якій вони позначені, і відокремлюють від тексту короткою тонкою горизонтальною лінією з лівого боку, а до даних, розташованих в таблиці - в кінці таблиці над лінією, що позначає закінчення таблиці.

Знак зноски ставлять безпосередньо після того слова, числа, символу, речення, до якого дається пояснення, та перед текстом пояснення.

Знак зноски виконують арабськими цифрами і поміщають на рівні верхнього обрізу шрифту. Нумерація зносок - окрема для кожної сторінки.

Допускається замість цифр виконувати зноски зірочками: *. Використовувати більш чотирьох зірочок не рекомендується.

7.8. Примітки

Примітки розміщують при необхідності пояснення змісту тексту, таблиці або ілюстрації. Примітки розміщують безпосередньо після пункту, таблиці, ілюстрації, до яких вони відносяться, і друкують з великої літери з абзацного відступу. Слово «Примітка» слід друкувати з великої літери з абзацу.

Одну примітку не нумерують. Кілька приміток нумерують порядковою нумерацією арабськими цифрами з крапкою.

Викладати матеріал у курсовій роботі слід чітко, ясно, застосовуючи наукову термінологію, уникаючи повторень і загальновідомих положень, наявних у підручниках та навчальних посібниках. Пояснювати треба тільки маловідомі або суперечливі поняття, роблячи посилання на авторів, що висловлюють різні думки з одного і того ж питання.

Після висновків, починаючи з нової сторінки, необхідно помістити список використаної літератури. Рекомендується скласти список використаних джерел згідно з правилами, наведеними в розділі VIII.

7.9. Додатки

Додатки оформлюють як продовження роботи на наступних її сторінках або у вигляді окремої частини (книги), розміщуючи їх у порядку появи посилань у тексті роботи.

Якщо додатки оформлюють на наступних сторінках роботи, кожний такий додаток повинен починатися з нової сторінки. Додаток повинен мати заголовок, надрукований угорі малими літерами з першої великої симетрично відносно тексту сторінки. Посередині рядка над заголовком малими літерами з першої великої друкується слово «Додаток _____» і велика літера, що позначає додаток.

Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ъ, наприклад, додаток А, додаток Б і т.д. Один додаток позначається як додаток А.

При оформленні додатків окремою частиною (книгою) на титульному аркуші під назвою роботи друкують великими літерами слово «ДОДАТКИ».

Текст кожного додатка за необхідності може бути поділений на розділи й підрозділи, які нумерують у межах кожного додатка. У цьому разі перед кожним номером ставлять позначення додатку (літеру) і крапку, наприклад, А.2 - другий розділ додатка А; В.3.1 - підрозділ 3.1 додатка В.

Ілюстрації, таблиці і формули, які розміщені в додатках, нумерують у межах кожного додатка, наприклад: рис.Д.1.2 – другий рисунок першого розділу додатка Д); формула (А.1) - перша формула додатка А.

VIII. ЗАГАЛЬНІ ПРАВИЛА БІБЛОГРАФІЧНОГО ОПИСУ ЛІТЕРАТУРНИХ ДЖЕРЕЛ

Бібліографічний опис складають тією ж мовою, якою опубліковано твір. При оформленні списку використаної літератури в курсових роботах складають короткий бібліографічний опис за наступними правилами:

Книги:

Один автор

1. Коренівський, Д. Г. Дестабілізуючий ефект параметричного білого шуму в неперервних та дискретних динамічних системах / Д. Г. Коренівський ; НАН України, Ін-т математики. - К.: Ін-т математики, 2006. - 111 с. - (Математика та її застосування) (Праці / Ін-т математики НАН України; т. 59).

Два автори

2. Матяш, І. Б. Діяльність Надзвичайної дипломатичної місії УНР в Угорщині: історія, спогади, арх. док. / І. Матяш, Ю. Мушка. — К.: Києво-Могилян. акад., 2005. — 397 с.

Три автори

3. Акофф, Р. Л. Идеализированное проектирование: как предотвратить завтрашний кризис сегодня. Создание будущего организации / Р. Л. Акофф, Д. Магидсон, Г. Д. Эддисон; пер. с англ. Ф. П. Тарасенко. — Днепропетровск: Баланс Бизнес Букс, 2007. — XLIII, 265 с.

Чотири автори

4. Методика нормування ресурсів для виробництва продукції рослинництва / [Вітвіцький В. В., Кисляченко М. Ф., Лобастов І. В., Нечипорук А. А.]; Укр. НДІ продуктивності АПК М-ва аграр. політики України. - К.: НДІ «Укראгропромпродуктивність», 2006. - 106 с.

П'ять і більше авторів

5. Психология менеджмента / [Власов П. К., Липницький А. В., Луцихина И. М. и др.]; под ред. Г. С. Никифорова. - [3-е изд.]. - Х.: Гуманитар. центр, 2007. - 510 с.

6. Формування здорового способу життя молоді: навч.-метод. посіб. для працівників соц. служб для сім'ї, дітей та молоді / [Т. В. Бондар, О. Г. Карпенко, Д. М. Дикова-Фаворська та ін.]; Укр. ін-т соц. дослідж. - К.: Укр. ін-т соц. дослідж., 2005. - 115 с.

Без автора

7. Історія Свято-Михайлівського Золотоверхого монастиря / [авт. тексту В. Клос]. - К.: Грані-Т, 2007. - 119 с.

Багатотомний документ

8. Реабілітовані історією. Миколаївська область / обл. редкол.: Гаркуша О. М. (голова) [та ін.]. - К.: Світогляд; Миколаїв: [б. в.], 2006 - . - (Науково-документальна серія книг «Реабілітовані історією»: у 27 т. / голов. редкол.: Тронько П. Т. (голова) та ін.).

Кн. 3. - 2007. - 655 с.: іл., портр. - Текст: укр., рос. - Бібліогр. в тексті.

Матеріали конференцій

9. Економіка, менеджмент, освіта в системі реформування агропромислового комплексу: матеріали Всеукр. конф. молодих учених-аграрників ["Молодь України і аграрна реформа"], (Харків, 11-13 жовт. 2000 р.) / М-во аграр. політики, Харків. держ. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва; редкол.: В. М. Нагаєв [та ін.]. - Х.: Харків. держ. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва, 2000. - 167 с.: іл., табл. - Бібліогр. в кінці доп.

Словники

10. Географія: словник-довідник / [авт.-уклад. Ципін В. Л.]. - Х.: Халімон, 2006. - 175, [1] с.: табл. - Алф. покажч. ст.: с. 166—175.

Законодавчі та нормативні документи

11. Кримінально-процесуальний кодекс України: за станом на 1 груд. 2005 р. / Верховна Рада України. - Офіц. вид. - К.: Парлам. вид-во, 2006. - 207 с. - (Бібліотека офіційних видань).

Стандарти

12. Графічні символи, що їх використовують на устаткуванні. Показчик та огляд (ISO 7000:2004, IDT): ДСТУ ISO 7000:2004. — [Чинний від 2006-01-01]. - К.: Держспоживстандарт України 2006. - IV, 231 с.: табл. - (Національний стандарт України).

Каталоги

13. Пам'ятки історії та мистецтва Львівської області: каталог-довідник / [авт.-упоряд. М. Зобків та ін.]; Упр. культури Львів. облдержадмін., Львів. іст. музей. - Львів: Новий час, 2003. - 160 с.: іл., табл.

Бібліографічні покажчики

14. Куц, О. С. Бібліографічний покажчик та анотації кандидатських дисертацій, захищених у спеціалізованій вченій раді Львівського державного університету фізичної культури у 2006 році: спец.: 24.00.01 - олімп. і проф. спорт, 24.00.02 - фіз. культура, фіз. виховання різних груп населення, 24.00.03 - фіз. реабілітація / О. Куц, О. Вацеба; Львів. держ. ун-т фіз. культури. - Львів: Укр. технології, 2007. - 74 с.: табл. - Текст: укр., рос., англ.

Дисертації, автореферати дисертацій

15. Новосад, І. Я. Технологічне забезпечення виготовлення секцій робочих органів гнучких гвинтових конвеєрів: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. техн. наук: спец. 05.02.08 «Технологія машинобудування» / І. Я. Новосад; Тернопіл. держ. техн. ун-т ім. Івана Пулюя. - Тернопіль, 2007. - 20, [1] с., включ. обкл.: іл. - Бібліогр.: с. 17-18.

16. Тунік, І. Г. Розробка та обґрунтування параметрів доочисних транспортерів бурякозбиральних машин [Текст]: дисертація ... канд. техн. наук: (05.05.11) / І. Г. Тунік; М-во освіти і науки України, ЛДТУ. - Луцьк: РВВ ЛДТУ, 2000. - 163 с.: іл. - (Викладачі ЛДТУ).

Частина книги, періодичного, продовжуваного видання

17. Герасимчук, З. В. Роль центру трансферу технологій в регіональній інноваційній політиці / З. В. Герасимчук, Н. Т. Рудь // Науково-технічна інформація: науково-практичний інформаційний журнал. - 2009. - № 3. - С.28–35.

18. Про особливості закупівлі послуг з видання, зберігання та доставки

підручників та посібників для навчальних закладів Міністерства освіти і науки: постанова КМУ від 03.06.2009 № 561 // Урядовий кур'єр. – 2009. – 12 черв. (№ 103). – С. 12.

19. Ярошенко, Т. О. Електронна інформація для бібліотек України / Т. О. Ярошенко, О. В. Васильєв, О. І. Сегін // Библиотеки и ассоциации в меняющемся мире: новые технологии и новые формы сотрудничества = Libraries and Associations in the Transient World: New Technologies and New Forms of Cooperation = Бібліотеки та асоціації в світі, що змінюється: нові технології та нові форми співробітництва: матеріали 10-ї ювіл. міжнар. конф., м. Судак, Автономна Республіка Крим, Україна, 7–15 черв. 2003 р. – М., 2003. – Т. 3. – С. 1118–1124.

Електронні ресурси

20. Богомольний, Б. Р. Медицина екстремальних ситуацій: навч. посіб. для студ. мед. вузів III-IV рівнів акредитації / Б. Р. Богомольний, В. В. Кононенко, П. М. Чуєв. - 80 Min / 700 MB. - Одеса: Одес. мед. ун-т, 2003. - (Бібліотека студента-медика = Medical student's library: започатк. 1999 р.) - 1 електрон. опт. диск (CD-ROM); 12 см. - Систем. вимоги: Pentium; 32 Mb RAM; Windows 95, 98, 2000, XP; MS Word 97–2000. - Назва з контейнера.

21. Розподіл населення найбільш численних національностей за статтю та віком, шлюбним станом, мовними ознаками та рівнем освіти: за даними Всеукр. перепису населення 2001 р. / Держ. ком. статистики України; ред. О. Г. Осауленко. - К.: Інфодиск, 2004. - 1 електрон. опт. диск (CD-ROM): кольор.; 12 см. - (Всеукраїнський перепис населення, 2001). - Систем. вимоги: Pentium-266; 32 Mb RAM; CD-ROM Windows 98/2000/NT/XP. - Назва з титул. екрану.

22. Бібліотека і доступність інформації у сучасному світі: електронні ресурси в науці, культурі та освіті : (підсумки 10-ї Міжнар. конф. “Крим-2003”) [Електронний ресурс] / Л. Й. Костенко, А. О. Чекмарьов, А. Г. Бровкін, І. А. Павлуша // Бібліотечний вісник – 2003. – № 4. – С. 43. – Режим доступу до журн. : <http://www.nbuv.gov.ua/articles/2003/03klinko.htm>.

ІХ. ЗАХИСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Перевірена викладачем-рецензентом курсова робота разом із його рецензією повертається студенту. У випадку незадовільної оцінки робота має бути перероблена відповідно до зауважень рецензента і повторно подана у зазначений ним термін.

Курсова робота, яка відповідає викладеним у даних методичних рекомендаціях вимогам, залежно від її якості оцінюється на «відмінно», «добре», «задовільно». Ці оцінки є попередніми. До захисту треба письмово (у вигляді доповнень до курсової роботи) відповісти на зауваження рецензента.

Заключним етапом є захист курсової роботи. Він проводиться у термін, який визначає навчальний відділ і кафедра. Під час захисту треба мати з собою курсову роботу з позитивною рецензією та залікову книжку.

Під час захисту курсової роботи студент має виявити ґрунтовні знання з вивчених та досліджуваних проблем, вміти розкрити зміст розглянутих у курсовій

роботі положень і відповіді на запитання. За результатами захисту науковий керівник може уточнити попередню оцінку курсової роботи.

X. ЗАГАЛЬНІ КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ.

Автор курсової роботи має продемонструвати: вміння логічно та аргументовано викладати матеріал, коректно використовувати статистичні, математичні та інші методи, проводити власні дослідження; володіння навичками узагальнення, формулювання висновків; вміння працювати з інформаційними джерелами, ініціювати та обґрунтовувати інноваційні підходи та напрями вирішення проблеми, що досліджується.

Критеріями оцінювання курсової роботи є:

- чіткість, повнота та послідовність розкриття кожного питання плану і теми роботи в цілому;
- науковість стилю викладання;
- відсутність орфографічних і синтаксичних помилок;
- правильне оформлення роботи відповідно до стандартів.

Кузова робота, в якій розкрито тему, прореферовано необхідні літературні джерела, проаналізовано відповідні інформаційні та статистичні бази даних, проведено дослідження, сформульовано висновки без необхідного їх обґрунтування допускається до захисту, але не може бути оцінена вище ніж *«задовільно»*.

Робота, в якій зроблено власне оцінювання використаних літературних джерел, самостійно проаналізовано підібраний матеріал, звітні дані підприємства або організації, на базі яких досліджувалася тема, проведено комплексні дослідження, зроблено висновки та сформульовано пропозиції, але вони не є достатньо аргументованими, може бути оцінена на *«добре»*.

Робота, в якій зроблено власне оцінювання різних літературних джерел, використано сучасні методи дослідження, побудовано формалізовану модель проблеми, проведено комплексні дослідження, розрахунки і на їх основі - аргументовано висновки та обґрунтовано пропозиції, а результати дослідження практичне значення і рекомендоване до впровадження може бути оцінена на *«відмінно»*.

Результати захисту магістерських робіт оцінюються з використанням Європейської кредитно-трансферної системи (ECTS) (за шкалою «А», «В», «С», «D», «E», «FX», «F») та національної системи («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

**ПРОПОНОВАНА ТЕМАТИКА КУРСОВИХ РОБІТ
З ДИСЦИПЛІНИ «ГРОШІ ТА КРЕДИТ»**

1. Гроші як загальноновартісний еквівалент у сучасній ринковій економіці.
2. Визначення, характеристика та еволюція функцій грошей.
3. Попит і пропозиція грошей як об'єкти грошово-кредитного регулювання.
4. Роль золота і сучасних грошей в економічному розвитку країни.
5. Роль золота в міжнародній валютно-фінансовій системі.
6. Формування попиту і пропозиції грошей: тенденції та забезпечення необхідної рівноваги.
7. Аналіз стану та перспективи розвитку ринку платіжних карток в Україні.
8. Механізм зміни (регулювання) грошової маси в обороті.
9. Оптимізація грошової емісії.
10. Способи грошової емісії та забезпечення її оптимізації.
11. Механізм наповнення держбюджету за рахунок грошової емісії й її наслідки.
12. Взаємозв'язок обсягу грошової маси та її структури з економічним зростанням у державі.
13. Необхідність, методи та моделі грошових реформ.
14. Монетизація економіки.
15. Світовий досвід і перспективи розвитку електронних грошей в Україні.
16. Організація та перспективи розвитку платіжного обороту в Україні.
17. Система безготівкових розрахунків: сутність, принципи організації.
18. Проблеми та перспективи розвитку системи безготівкових розрахунків в Україні.
19. Платіжна криза: поняття, сутність і способи подолання.
20. Використання грошових агрегатів у регулюванні грошового обігу.
21. Грошові агрегати федеральної резервної системи США.
22. Ринок позичкових капіталів: поняття, структура та його місце в Економіці країни.
23. Сутність фінансового ринку, його роль у мобілізації та розподілі Грошових коштів.
24. Грошовий ринок і взаємозв'язок його окремих сегментів.
25. Фондовий ринок і проблеми його функціонування в Україні.
26. Сучасний монетаризм і його вплив на грошово-кредитну політику.
27. Монетаристський підхід до грошового регулювання економіки.
28. Таргетування інфляції як інструмент антиінфляційної політики Національної економіки.
29. Сучасні тенденції розвитку інфляційних процесів та їх макроекономічне регулювання.
30. Ринок позичкових капіталів: поняття, структура та його місце в економіці країни.
31. Кредит: сутність, функції та сучасні форми прояву.

32. Сутність і значення банківського кредиту в розвитку економіки.
  33. Система гарантування вкладів фізичних осіб в Україні та шляхи її Вдосконалення.
  34. Перспективи розвитку системи гарантування вкладів фізичних осіб з огляду міжнародної практики.
  35. Системи страхування вкладів у зарубіжних країнах.
  36. Комерційний кредит і перспективи його розвитку в Україні.
  37. Проблеми іпотечного кредитування та перспективи його розвитку в Україні.
  38. Державний кредит і його розвиток в Україні.
  39. Позичковий процент і його роль у розвитку економіки.
  40. Міжнародний кредит і його вплив на економічний розвиток держави.
  41. Міжнародний інвестиційний кредит і його роль у розвитку економіки України.
  42. Становлення та розвиток кредитної системи України.
  43. Шляхи стабілізації та підвищення надійності банківської системи України.
  44. Загальні тенденції, проблеми та перспективи розвитку банківської Системи України.
  45. Інтеграція банківського та промислового капіталів.
  46. Банківські холдинги та їх діяльність на фінансових ринках: зарубіжний і вітчизняний досвід.
  47. Центральні банки їх походження, призначення та функції.
  48. Національний банк України як головна ланка банківської системи Країни.
  49. Формування європейської системи центральних банків.
  50. Проблеми незалежності центральних банків.
  51. Грошово-кредитна політика як основний регулятор макроекономічної стабільності держави.
  52. Монетарна політика України в умовах фінансових процесів сучасності та об'єктивна необхідність її удосконалення.
  53. Основні інструменти грошово-кредитної політики України в сучасних умовах.
  54. Обов'язкове резервування як один із монетарних інструментів управління грошово-кредитним ринком.
- Двнз “українська академія банківської справи НБУ”
- 40
55. Зарубіжний і вітчизняний досвід реалізації валютно-кредитної політики держави.
  56. Механізм і види рефінансування банків центральними банками Держав.
  57. Досвід використання інструментів рефінансування в монетарній Політиці європейського центрального банку.
  58. Механізм процентної політики НБУ та шляхи підвищення її ефективності.
  59. Місце та значення валютної політики центрального банку в системі державного регулювання.
  60. Цілі, задачі та особливості проведення грошово-кредитної політики Національного банку України в контексті досягнення макроекономічної стабільності.

61. Фіскальна і монетарна політика в Україні та необхідність їх координації.
62. Роль центрального банку у формуванні та використанні золотовалютних резервів.
63. Золотовалютні резерви в системі державного регулювання.
64. Сутність валютного курсу, необхідність і методи його регулювання.
65. Конвертованість національної валюти та шляхи її досягнення.
66. Роль центрального банку в здійсненні девальвації та ревальвації Національної валюти.
67. Криза платіжного балансу: фактори, індикатори та способи попередження.
68. Проблеми розвитку фінансового посередництва в Україні та напрями їх подолання.
69. Діяльність посередників на фінансовому ринку України.
70. Стан і перспективи розвитку небанківських фінансово-кредитних Установ в Україні.
71. Україна та кредитна політика МВФ і МБРР.
72. Співпраця України з міжнародними фінансовими організаціями як Чинник економічного розвитку держави.
73. Співробітництво України з МВФ, МБРР та ЄБРР в контексті її національних інтересів.
74. Становлення та роль регіональних валютних союзів.
75. Становлення європейського валютного союзу та його вплив на міжнародні ринки капіталів.
76. Європейський центральний банк: функції та особливості діяльності.
77. Особливості діяльності європейської системи центральних банків.
78. Роль МВФ у регулюванні міжнародних валютно-кредитних відносин.
79. Основні засади створення та функціонування європейського союзу.
80. Особливості функціонування фінансової системи європейського Союзу.
81. Сучасна стратегія інноваційного розвитку європейського союзу.
82. Перспективи функціонування спеціальних економічних зон в Україні в умовах створення зони вільної торгівлі з ЄС.
83. Перспективи відносин України та митного союзу: республіки Білорусь, республіки Казахстан і російської федерації.
84. Державний борг України та методи його покриття.
85. Історія виникнення та еволюційний розвиток фондових бірж.
86. Система пенсійного забезпечення та шляхи її реформування в Україні.
87. Євро як міжнародна резервна валюта.
88. Фінансово-промислові групи в сучасній ринковій економіці.
89. Форми міжнародних розрахунків і обґрунтування доцільності їх Використання резидентами України.
90. Проблеми і перспективи використання похідних фінансових інструментів в Україні.

3 ДИСЦИПЛІНИ «ФІНАНСИ»

1. Бюджетна політика як інструмент економічного розвитку.
2. Бюджетний устрій та бюджетна система на сучасному етапі розвитку економіки

України.

3. Бюджетний устрій та його роль в соціально-економічному розвитку країни.
4. Валютний ринок та особливості його розвитку в сучасних умовах.
5. Державне кредитування як засіб покриття дефіциту бюджету.
6. Державний фінансовий контроль.
7. Джерела покриття бюджетного дефіциту та шляхи його скорочення.
8. Економічна сутність доходів бюджету та джерела їх формування.
9. Економічна сутність податків та зборів.
10. Забезпечення фінансової незалежності місцевого самоврядування в Україні.
11. Зарубіжний досвід країн з розвинутою економікою у формуванні та використанні фінансових ресурсів.
12. Кредитний ринок як складова ринку капіталів.
13. Механізм видатків Державного бюджету.
14. Митна політика України на сучасному етапі.
15. Міжнародний фінансовий ринок: становлення та перспективи розвитку.
16. Місцевий бюджет та його роль в соціально-економічному розвитку регіону.
17. Місцеві фінанси в економічній системі держави.
18. Надання страхових послуг фізичним особам.
19. Недержавне пенсійне страхування та особливості його розвитку.
20. Обслуговування державного боргу України.
21. Організація медичного страхування та його удосконалення.
22. Основи побудови податкової системи держави.
23. Особливості організації місцевого фінансування.
24. Особливості розвитку фондового ринку в Україні.
25. Особливості фінансової діяльності підприємств.
26. Платежі суб'єктів господарювання як джерела доходів місцевого бюджету.
27. Податки в системі державного регулювання економіки. 28. Податки та їх роль у формуванні бюджетів.
29. Податкова політика України та напрями її вдосконалення.
30. Регулююча функція оподаткування в економіці України.
31. Роль казначейства у здійсненні бюджетного процесу.
32. Система непрямого оподаткування та її вплив на стан фінансів держави.
33. Соціальний захист населення та його фінансове забезпечення.
34. Соціальні програми в Україні.
35. Стан та напрями удосконалення бюджетної системи.
36. Стан та перспективи вдосконалення фінансової системи України.
37. Страховий захист юридичних осіб та особливості його розвитку.
38. Страховий ринок України.
39. Суспільне призначення фінансів в умовах товарного виробництва.
40. Сучасний стан та напрями розвитку державних фінансів України.
41. Сучасний стан та перспективи забезпечення фінансової безпеки держави.
42. Управління бюджетними ресурсами та шляхи його удосконалення.
43. Фінанси домогосподарств та їх особливості.
44. Фінанси суб'єктів господарювання.
45. Фінансове забезпечення діяльності місцевого самоврядування: особливості та

міжнародні вимоги

46. Фінансовий контроль і його роль у забезпеченні фінансової дисципліни.
47. Фінансовий менеджмент як механізм забезпечення ефективної діяльності підприємств.
48. Фінансовий механізм, його складові елементи та загальна характеристика.
49. Фінансовий ринок України та особливості його розвитку.
50. Фінансування адміністративного апарату місцевих органів влади.
51. Фондовий ринок в умовах глобалізації: проблеми функціонування та розвитку.

З ДИСЦИПЛІНИ «ФІНАНСОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ»

1. Оптимізація портфелю цінних паперів
2. Принципи формування та складові акціонерного капіталу
3. Особливості та напрями формування фінансів корпорацій в Україні
4. Політика управління емісією акцій
5. Управління рухом акцій на первинних і вторинних ринках
6. Класифікація та категорії цінних паперів, особливості їх функціонального призначення
7. Антикризове корпоративне управління
8. Особливості корпоративного фінансового планування
9. Поняття корпоративних фінансів та фінансова звітність акціонерного товариства
10. Фінансові та інвестиційні цикли корпорацій
11. Аналіз руху грошових коштів корпорації та методологія його здійснення
12. Основні характеристики привілейованих акцій
13. Джерела формування та напрями використання фінансових ресурсів корпорації
14. Роль корпорацій в системі національної економіки
15. Проблеми фінансового забезпечення інноваційної діяльності корпорацій
16. Методи фінансового менеджменту корпорації
17. Характеристика звичайних акцій, як інструментів залучення інвестицій в корпоративний сектор економіки
18. Характеристика видів облігацій та механізми визначення ринкової вартості купонних і безкупонних облігацій
19. Ризик і структура капіталу корпорації
20. Регулювання доходів в системі господарської діяльності корпорації.
21. Форми фінансування суб'єктів господарювання та їх загальна характеристика.
22. Формування власного капіталу акціонерних товариств.
23. Формування власного капіталу товариств з обмеженою відповідальністю.

24. Критерії прийняття фінансових рішень.
25. Проблемні питання оптимізації структури капіталу підприємства.
26. Порівняльна характеристика фінансування капітальних інвестицій за рахунок лізингового та банківського кредиту.
27. Умови та порядок емісії, розміщення та обслуговування акцій.
28. Первинне публічне розміщення корпоративних прав на ринку капіталів (IPO)
29. Оцінка доцільності фінансових інвестицій у корпоративні права.
30. Ставка дисконтування: сфера застосування та порядок визначення.
31. Безризикова ставка доходності та ринкова премія за ризик
32. Проблематика визначення бета-фактора на ринках, що розвиваються
33. Фінансування підприємства на основі розміщення облігацій.
34. Диверсифікація фінансових вкладень.
35. Методичні підходи до оцінки вартості компанії.
36. Вартісно-орієнтоване управління підприємством (концепція Value-Based Management).
37. Фінансування підприємства із використанням векселів.
38. Емісійна діяльність підприємства на ринку акцій.
39. Показник cash-flow та його місце в системі показників оцінки ефективності фінансової діяльності підприємств.
40. Звіт про рух грошових коштів (cash-flow) та його місце в системі фінансової звітності підприємств.
41. Корпоративне управління та його роль в нейтралізації конфліктів інтересів на підприємстві
42. Модель оцінки капітальних активів (CAPM) та її практичне застосування.
43. Теорія оптимізації інвестиційного портфеля та її практичне значення.
44. Взаємозв'язок дивідендної політики та самофінансування підприємства.
45. Контрольний пакет корпоративних прав підприємства, його значення та порядок формування.
46. Система збалансованих показників (BSC): сутність та порядок побудови.
47. Форми фінансування зовнішньоекономічної діяльності.
48. Застосування методу дисконтування cash-flow при оцінці інвестицій та вартості підприємства.
49. Фінансові аспекти поглинання підприємств
50. Оцінювання інвестиційної привабливості емітентів та цінних паперів

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Факультеті інформаційних технологій та управління
Кафедра фінансів та економіки

КУРСОВА РОБОТА
на тему:
**«Особливості корпоративного
фінансового планування»**

Студент(а)ки V курсу,
Група ФіКм-1-16-2.0 д,
Спеціальності 072 «Фінанси,
банківська справа та страхування»
Прізвище, Ім'я, По-батькові

Науковий керівник:
к.е.н., доцент кафедри фінансів
та економіки
Прізвище, Ім'я, По-батькові

КИЇВ - 2020

ЗМІСТ

Вступ.....	3
Розділ I. Теоретичні засади корпоративного фінансового планування.....	5
1.1. Суть, завдання та елементи корпоративного фінансового планування.....	5
1.2. Принципи та методи корпоративного фінансового планування..	7
Розділ II. Фінансові плани корпорацій: практичний аспект.....	12
2.1. Види фінансових планів корпорацій	12
2.2. Ефективні умови та етапи розробки фінансових планів корпорацій	15
Розділ III. Проблеми фінансового планування та методи його удосконалення.....	21
3.1. Проблеми фінансового планування.....	21
3.2. Бюджетування, як один з основних напрямків удосконалення фінансового планування корпорацій.....	25
Висновки.....	30
Список використаних джерел.....	32
Додатки.....	35

**ЗРАЗОК ПЛАНУ КУРСОВОЇ РОБОТИ НА ТЕМУ
«Особливості корпоративного фінансового планування»**

Вступ

Розділ 1. Теоретичні засади корпоративного фінансового планування

1.1. Суть, завдання та елементи корпоративного фінансового планування

1.2. Принципи та методи корпоративного фінансового планування

Розділ 2. Фінансові плани корпорацій: практичний аспект

2.1. Види фінансових планів корпорацій

2.2. Ефективні умови та етапи розробки фінансових планів корпорацій

Розділ 3. Проблеми фінансового планування та методи його удосконалення

3.1. Проблеми фінансового планування

3.2. Бюджетування, як один з основних напрямків удосконалення фінансового планування корпорацій

Висновки і пропозиції

Список використаної літератури

Додатки

ЗАВДАННЯ ДО КУРСОВОЇ РОБОТИ

Зразок

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАКУЛЬТЕТ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА УПРАВЛІННЯ
КАФЕДРА ФІНАНСІВ ТА ЕКОНОМІКИ

ЗАВДАННЯ

на виконання курсової роботи

Студента _____ курсу_ групи

Спеціальність _____

_____

_____

(Прізвище, ім'я, по-батькові)

Тема курсової роботи _____

_____

Зміст курсової роботи _____

_____

_____

_____

Термін здачі роботи на кафедру « ___ » _____ 20__ р.

Дата видачі завдання « ___ » _____ 20__ р.

Науковий керівник _____

(Прізвище, ім'я, по-батькові)

_____

(Підпис)

Завдання до виконання прийняв студент _____

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Азаренкова Г.М., Борисенко І.І. Фінанси: Практикум: навч.посіб. – К. : Знання, 2008. – 279 с.
2. Аранчій В.І., Краснікова О.М., Черненко Л.В. Фінанси : навч.посібник : Практикум. – Полтава : РВВ ПДАА, 2009. – 216 с.
3. Артус М. М. Фінанси : навч. посіб. – К. : Вид-во Європ. ун-ту, 2005. – 198 с.
4. Бедь В.В., Когут Ю.М. Фінанси : навч.-методич. посіб. для самост. вивч. дисц.. – К.: МАУП; Ужгород: ЗІ ім. А.Волошина, 2004. – 168 с.
5. Василик О.Д. Теорія фінансів: Підручник. - К.: НІОС, 2001. – 416 с.
6. Глуценко А. С. Фінанси: Навчальний посібник. – Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2010. – 190 с.
7. Заречнев А.М., Малаєва Т.В., Русанова Р.П. Фінанси. Тести та задачі: Навчальний посібник. – К.: ЦУЛ, 2003. – 196 с.
8. Кириленко О.П. Фінанси (Теорія та вітчизняна практика): Навчальний посібник. – Тернопіль: Астон, 2002. – 212 с.
9. Ковальчук С.В., Форкун І.В. Фінанси. Навчальний посібник. – Львів: „Новий Світ – 2000”, 2006. – 568 с.
10. Кудряшов В.П. Фінанси. Навчальний посібник / Херсон: Олді-плюс, 2002. – 352 с.
11. Опарін В.М. Фінанси: Навч. посібник. - К.: КНЕУ.- 2001. – 240 с.
12. Офіційний веб-сайт Державної казначейської служби України: treasury.gov.ua.
13. Офіційний веб-сайт Головного управління статистики в Полтавській області : poltavastat.gov.ua.
14. Офіційний веб-сайт Державного комітету статистики України : ukrstat.gov.ua.
15. Офіційний веб-сайт Державної фіскальної служби України: sts.gov.ua.
16. Офіційний веб-сайт Міністерства фінансів України : minfin.gov.ua.
17. Офіційний веб-сайт Пенсійного фонду України: rfu.gov.ua.
18. Офіційний веб-сайт Полтавської міської ради та виконавчого комітету м. Полтави : rada-poltava.gov.ua.
19. Офіційний веб-сайт Полтавської облдержадміністрації: adm-pl.gov.ua.
20. Офіційний веб-сайт Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття: dcz.gov.ua.
21. Офіційний веб-сайт Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України: social.org.ua.
22. Офіційний веб-сайт Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності України: fse.gov.ua.
23. Петровська І.О., Клиновий Д.В. Фінанси (з елементами статистики фінансів). Навчальний посібник. - К.: ЦУЛ.- 2002. – 300 с.

24. Романенко О.Р. Фінанси: Підручник. - К: Центр навчальної літератури, 2003. – 312 с. 16
25. Стеців Л.П., Копилюк О.І. Фінанси: Навч. посіб. – К.: Знання, 2007. – 235 с.
26. Фінанси (теоретичні основи): Підручник / М.В. Грідчина, В.Б. Заходжай, Л.Л. Осіпчук та ін. - К.: МАУП, 2002. – 280 с.
27. Фінанси для фінансистів [текст]: підручник. / О. А. Шеремет, І. В. Дем'яненко, К.В. Багацька [та ін.] за заг.ред Т. А. Говорушко. – К.: «Центр учбової літератури», 2013. – 612 с.
28. Фінанси: курс для фінансистів: Навч. посіб. / За ред. В.І. Оспіщева. – К.: Знання, 2008. – 567 с.
29. Фінанси: Навч. посіб. / О.П. Близнюк, Л.І. Лачкова, В.І. Оспіщев та ін; за ред. В.І. Оспіщева. - К.: Знання, 2006.-415 с.
30. Фінанси: Навч. посіб. / В.І. Оспіщев, Л.І. Лачкова, О.П. Близнюк та ін.; За ред. В.І. Оспіщева. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2008. – 366 с.
31. Фінанси: Навчальний посібник (за кредитно-модульною системою навчання). / За ред. В.І. Аранчій. – Полтава: ПДАА, 2008. – 729 с.
32. Фінанси: Навчальний посібник / В.С. Загородський, О.Д. Вовчак, І.Г. Благуни, І.Р. Чуй. – К.: Знання, 2006. – 247 с.
33. Фінанси: Підручник / За ред. С.І. Юрія, В.М. Федосова. – К.: Знання, 2008. – 611 с.
34. Фінанси: практикум для студентів усіх напрямів підготовки [Електронний ресурс] : навч.-метод. посіб. / О. Р. Романенко, Л. П. Даниленко, Л. П. Гладченко [та ін.]. – К. : КНЕУ, 2015. – 162 с.
35. Фінансові новини на українському ринку : [електронний ресурс] : <http://www.ingbankukraine.com/>
34. Юхименко П.І., Федосов В.М., Лазебник Л.Л. та ін. Теорія фінансів: Підручник / За ред. проф. В.М. Федосова, С.І. Юрія. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 576 с.

ЗМІСТ

I. Загальні положення.....	3
II. Організація виконання курсової роботи.....	3
III. Вибір теми курсової роботи.....	5
IV. Підбір та вивчення літературних джерел.....	5
V. Складання і затвердження плану курсової роботи.....	6
VI. Зміст та структура курсової роботи.....	7
VII. Оформлення курсової роботи.....	10
VIII. Загальні правила бібліографічного опису літературних джерел....	15
IX. Захист курсової роботи.....	18
X. Загальні критерії оцінювання курсової роботи.....	19
Додатки.....	20
Додаток 1. Теми курсових робіт.....	20
Додаток 2. Зразок титульного листка.....	22
Додаток 3. Зразок оформлення змісту.....	23
Додаток 4. Зразок плану курсової роботи.....	24
Додаток 5. Завдання до курсової роботи.....	25
Додаток 6. Список рекомендованої літератури.....	26
Зміст.....	31